

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžr/2/2019
Identifikačné číslo spisu: 1015200364
Dátum vydania rozhodnutia: 05.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1015200364.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Jany Zemkovej, PhD. v právne veci navrhovateľov: 1/ Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky so sídlom Limbová 2, Bratislava (pôvodne: Univerzitná nemocnica Bratislava so sídlom Pažitková 4, Bratislava), 2/ Slovenský zväz záhradkárov, ZO 4 - 11 Bratislava - Lamač, so sídlom Židovská 19, Bratislava, proti odporcovi: Okresný úrad Bratislava, pozemkový a lesný odbor so sídlom Tomášikova 465, Bratislava, za účasti: 1/ Lesné spoločenstvo majiteľov urbáru a lesnej spoločnosti Bratislava - Lamač, so sídlom Heyrovského 3, Bratislava, zastúpené: Advokátska kancelária HASALA, s.r.o. so sídlom Drieňová 34, Bratislava, 2/ Družstvo podielnikov Devín, so sídlom Čsl. Tankistov 456, Bratislava, v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľa 1/ zo 4. marca 2015 a navrhovateľa 2/ z 27. februára 2015 proti rozhodnutiu odporcu Č.k.: 976/92, 18526/14, Zn.: OU-BA-PLO-2014/230298/ZBE z 15. januára 2015, konajúc o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 4Sp/29/2015 z 13. marca 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Sp/29/2015-302 z 13. marca 2019 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“, alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom č.k. 4Sp/29/2015 z 13. marca 2019 námietky navrhovateľov 1/ a 2/ podané voči napadnutému rozhodnutiu vyhodnotil ako nedôvodné a napadnuté rozhodnutie odporcu č.k.: 976/92, 18526/14, Zn.: OU-BA-PLO-2014/230298/ZBE z 15. januára 2015 potvrdil. O trovách konania súd rozhodol tak, že neúspešným navrhovateľom 1/ a 2/ náhradu nepriznal. S poukazom na § 250k ods. 1 OSP súd uplatnenú náhradu trov konania nepriznal ani zúčastnenej osobe 1/.

2. Napadnutým rozhodnutím odporcu Č.k.: 976/92, 18526/14, Zn.: OU-BA-PLO-2014/230298/ZBE z

15.1.2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) odporca podľa § 4 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon o pôde“) rozhodol, že vo výroku tohto rozhodnutia uvedené osoby sú oprávnenými osobami a dedičmi zomrelých oprávnených osôb a spĺňajú podmienky § 6 ods. 1 písm. d/ zákona o pôde a priznal im vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v katastrálnom území C., ktoré sú konkretizované vo výroku II. a III. napadnutého rozhodnutia.

3. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v zmysle podaných návrhov súd dospel k presvedčeniu, že niet dôvodu na zrušenie napadnutého rozhodnutia a preto ho ako správne a zákonné potvrdil. Súd v prejednávanej veci dokazovanie nedoplnil. Pred samotným prejednaním a rozhodnutím veci sa však podrobne oboznámil s obsahom obsiahleho 4-zväzkového prvostupňového administratívneho spisu odporcu.

4. K námietkam navrhovateľa 1/ že na vydávané nehnuteľnosti C KN parc. č. 1968/13, 1968/58, 1968/59, 1968/60 (PK parc. č. 1134) a C KN parc. č. 1968/12 (PK parc. č. 11334) bolo vydané právoplatné stavebné povolenie č. Výst. 326/4006/87/G/26 z 31.08.1987, ktorá skutočnosť bráni vydaniu týchto nehnuteľností uviedol krajský súd, že podľa názoru súdu táto námietka nie je dôvodná. Ako to vyplýva z konštatovania samotného navrhovateľa 1/, ako aj vykonanej obhliadky z 5. apríla 2014, ktorej sa o. i. zúčastnil aj navrhovateľ 1/, vydávané pozemky nie sú zastavané, sú voľné a nachádzajú sa na nich lesné porasty, stromy, kroviny a neudržiavaný trávnatý porast. Bez ohľadu na skutočnosť, že na celú stavbu „Fakultná nemocnica s poliklinikou - 1. stavba stavebné objekty - Bratislava - Rázsochy“ bolo právoplatne vydané stavebné povolenie č. Výst. 326/4006/87/G/26 z 31. augusta 1987 (a následne vydávané rozhodnutie o zmene stavby pred dokončením, ktorých cieľom bolo predĺžovanie termínu ukončenia stavby) je žiadnym z účastníkov konania (včítane navrhovateľa 1/) nepopieraná skutočnosť, že vydávané pozemky boli a doposiaľ aj sú nezastavané. Teda na nich ani nebola začatá realizácia akýchkoľvek stavebných objektov, nachádzajú sa mimo oplatenia rozostavaného skeletu stavby.

5. Prekážky vydania reštituovaných pozemkov sú v zákone o pôde konkretizované v jeho ustanovení § 11. Jednou z týchto prekážok (§ 11 ods. 1 písm. d/ je, že pozemok bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby zastavaný. Ak toto ustanovenie hovorí o „zastavanom pozemku“, logicky sa na ňom musí nachádzať stavba. Prítom stavbou sa v zmysle § 43 zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) rozumie stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. Ako to vyplýva z objektívneho zistenia účastníkmi konania (obhliadka z 5. júna 2014), ktorú skutočnosť potvrdil aj samotný navrhovateľ 1/ v podanom návrhu, nehnuteľnosti - pozemky ktoré sú o. i. predmetom vydania C KN č. 1968/13, 58, 59, 60 (PK parc. č. 1134) a C KN 1968/12 (PK parc. č. 1133) nie sú zastavané. Nenachádza sa na nich žiadna stavba a to ani dočasná, tobôž nie taká, ktorá by zodpovedala definícii stavby v zmysle § 43 stavebného zákona, sú neudržiavané. Skutočnosť, že navrhovateľ 1/ začal s výstavbou skeletu hlavnej budovy (na pozemkoch, ktoré nie sú predmetom napadnutého rozhodnutia, navyše ani túto časť stavby ako takej nedokončil, rozostavaný skelet chátra a v súčasnosti sa rieši otázka jeho asanácie) nemôže byť prekážkou, ktorá by bránila vydaniu predmetných pozemkov. K námietke vznesenej na pojednávaní - odkaz na § 11 ods. 3 písm. a/ zákona o pôde súd konštatuje, že toto ustanovenie rieši náhradu za pozemok, ktorý nemožno vydať podľa 11 ods. 1 zákona o pôde - teda sa nevzťahuje na prejednávanú vec, nakoľko prekážka vydania veci v tomto konkrétnom konaní zistená nebola.

6. Krajský súd, ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku navrhovateľa 2/, že proti rozhodnutiu odporcu Zn.: OUBA-PLO-2014/46473/224716-KKO z 12. decembra 2014, ktoré k 27 februáru 2015 nenadobudlo právoplatnosť bolo podané odvolanie, z ktorého dôvodu žalobca v konaní ktoré je predmetom napadnutého rozhodnutia nemohol pokračovať. Ako to vyplýva z priloženej kópie rozhodnutia Zn.: OUBA-PLO-2014/46473/224716-KKO z 12. decembra 2014 konanie vo veci usporiadania vlastníctva pozemkov v záhradkovej osade „ZO SZZ 4-11 Lamač, osada Zálučky, k.ú. C.“ podľa zák.č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim bolo zastavené. O podanom odvolaní (navrhovateľom 2/) rozhodol Okresný úrad

Bratislava rozhodnutím Zn.: OU-BA-OOP4-2015/2/24884-VSK z 2. marca 2015 tak, že odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Tak toto prvostupňové rozhodnutie Zn.: OUBA-PLO-2014/46473/224716-KKO z 12. decembra 2014 nadobudlo právoplatnosť 18. marca 2015. Skutočnosť, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia (15. januára 2015) nebolo právoplatne rozhodnuté v konaní o usporiadanie vlastníctva pozemkov v záhradkovej osade „ZO SZZ 4-11 Lamač, osada Zálučky, k.ú. C.“ podľa zák. č. 64/1997 Z.z. je irelevantnou. Je tomu tak preto, lebo konanie podľa zák.č. 64/1997 Z.z. nijako nesúvisí s konaním, ktoré skončilo vydaním napadnutého rozhodnutia. Ide totižto o dve odlišné, na sebe nezávislé konania, pričom konanie podľa zák.č. 64/1997 Z.z. nemá žiaden vplyv na konanie podľa zákona o pôde. Navyiac predmetné konanie podľa zák.č. 64/1997 Z.z. bolo právoplatne (dňom 18. marca 2015) skončené jeho zastavením, ako to bolo vyššie skonštatované.

7. Za nedôvodnú vyhodnotil súd aj námietku, že na pozemkoch aktuálnych držiteľov zastavaných pozemkov parc. č. 3145, 3149, 3150, 3153, 3154, 3156, 3159 sú legálne postavené stavby a teda predstavujú záťaž týchto pozemkov. Navrhovateľ 2/ na podporu tohto tvrdenia založil do spisu výpisy z katastra nehnuteľností predmetných pozemkov z ktorých je zrejmé, že na ne nie sú založené listy vlastníctva a že ide o zastavané plochy a nádvoría. Sám navrhovateľ 2/ tiež konkretizoval, že tieto pozemky užívajú ich držiteľia, teda nie vlastníci. Na podporu tvrdenia, že na týchto pozemkoch sú postavené legálne stavby založil navrhovateľ 2/ do spisu: - rozhodnutie ObNV Bratislava IV č.: MHD-717/82/Vk z 15. júla 1983 (týkajúce sa stavby na pozemku parc. č. 3150) z ktorého je zrejmé, že toto rozhodnutie bolo vydané na výstavbu dočasnej stavby do roku 1984; - rozhodnutie Mestskej časti Bratislava Lamač č. 2015/715-8766/RUSK/predl. Up/Ba z 9. decembra 2015 (týkajúce sa stavby na pozemku parc. č. 3153) z ktorého obsahu je zrejmé, že týmto rozhodnutím bola predĺžená platnosť užívacieho povolenia dočasnej stavby „Záhradná chatka - Zálučky“ z pôvodne stanoveného na dobu určitú do 23. novembra 2010 na dobu určitú do 23. novembra 2018. Z takto demonštratívne predložených dokladov je zjavné, že na pozemkoch ktoré nie sú vo vlastníctve majiteľov stavieb sú postavené stavby, avšak stavby dočasné! Podľa GP 10/2012, overeného Správou katastra pre Hlavné mesto SR Bratislavy pod č. 152/12 na obnovenie pôvodných parciel, vyššie uvedené pozemky vznikli z pozemkov parc. č. 981, 982 vo vlastníctve zúčastnenej osoby 2/ - Družstva podielnikov Devín, ako to je zrejmé z listu vlastníctva č. XXXX, k.ú. C.. Z nájomných zmlúv založených v administratívnom spise odporcu, uzatvorených medzi JRD v Lamači a fyzickými osobami vo veci nájmu záhrad (konkrétne s p. C., p. Q.) o.i. vyplýva, že tieto boli uzatvárané na dobu určitú s tým, že na nich bez súhlasu prenajímateľa nie je možné zriadiť stavbu alebo iné zariadenia. Ak sú teda tieto stavby stavbami dočasnými a postavenými na cudzom pozemku, ako také nemôžu požívať ochranu v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o pôde a ani inú formu ochrany.

8. Ako nedôvodnú krajský súd videl taktiež námietku, že odporca neriešil napadnutým rozhodnutím prístup k pozemkom parc. č. 321/2, 3, 4. Ako to vyplýva z listov vlastníctva č. XXXX, XXXX, XXXXa XXXX, k.ú. C., založených do spisu navrhovateľom 2/, tieto pozemky parc. č. 321/1, 2, 3, 4 sú vo vlastníctve fyzických osôb. Ako vlastníci nespĺnomocnili navrhovateľa k vznieseniu tejto námietky a teda z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľa 2/ túto námietku súd ďalej nevyhodnocoval. Súd však poznamenal, že ani do vydania napadnutého rozhodnutia priamy prístup k týmto pozemkom nejstvoval.

9. Nad rámec uvedeného krajský súd dal do pozornosti, že sám navrhovateľ 2/ vo všetkých svojich podaniach označuje seba, resp. fyzické osoby v ňom združené za „držiteľa“ dotknutých pozemkov, čím potvrdzuje, že ani on a ani fyzické osoby v ňom združené (s výnimkou vyplývajúcou z predchádzajúceho odseku) nie sú vlastníckymi vydávaných pozemkov. Táto skutočnosť koniec-koncov vyplýva aj z napadnutého rozhodnutia. Nakoľko časť vydávaných pozemkov (odčlenených z pozemkov parc. č. 980, 981, 982) je užívaná fyzickými osobami, združenými v navrhovateľovi 2/, odporca správne posudzoval, či nejstvue prekážka ich vydania z dôvodu § 11 ods. 1 písm. e/ zákona o pôde. Nakoľko v prípade navrhovateľa 2/ neboli splnené všetky v čase jeho vzniku predpokladané zákonné predpoklady, odporca správne poukázal na nelegálnosť jeho vzniku a teda, že prekážka vydania § 11 ods. 1 písm. e/ zákona o pôde neexistuje. Túto problematiku konkrétne legálnosti vzniku navrhovateľa 2/ podrobne odôvodnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku 1Sžr/178/2012 z 8. októbra 2013,

na ktorého odôvodnenie súd poukázal, a z ktorého záveru citoval:

„Užívatelia v danej veci nepredložili písomný doklad o vydaní rozhodnutia o využití územia (príslušným Okresným národným výborom alebo Miestnym národným výborom) podľa § 37, § 38 a § 117 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku k vyššie uvedenej zmluve o prenechaní poľnohospodárskej pôdy na dočasné užívanie. V administratívnom spise sa nachádza list MVSR č. Ar-2003/XV 1-00167 zo dňa 04.03.2003, ktorý potvrdzuje, že v archíve sa rozhodnutie o využití územia k predmetnej zmluve nenachádza. Preto je na mieste záver o tom, že ZO SZZ 4-11 Bratislava Lamač nebola zriadená k 24.06.1991. Záhradkové osady bez územného rozhodnutia sú nelegálne a môžu byť predmetom vydania v reštitučnom konaní tak, ako tomu bolo aj v danom prípade.

Keďže vzhľadom na vyššie uvedené v danej veci nemožno považovať ZO za legálne zriadenú, pretože nebol dodržaný celý, v tom čase zákonom vyžadovaný postup na jej riadne zriadenie, nemožno v tomto prípade žalobcov 1/ až 49/ považovať za „užívateľov“, zákonite teda žalobcovia nie sú účastníkmi konania podľa § 6 písm. a/ zákona č. 64/1997 Z.z. a nemôžu podať kvalifikovaný návrh na začatie konania podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z.“

II.

10. Proti rozsudku podal navrhovateľ 2/ odvolanie, v ktorom navrhol aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a súčasne mu priznal náhradu trov konania.

11. Navrhovateľ 2/ uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že krajský súd sa vôbec nezaoberal následnosťou rozhodnutí a stotožnil sa s názorom právneho zástupcu zúčastnenej osoby, že rozhodnutia zn. OUBA-PLO-2014 nie je nadväzujúcim na konanie v zmysle zákona o pôde.

12. Súd prvej inštancie podľa navrhovateľa 2/ nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a zopakoval, že na pozemky parc. č. 3145, 3149, 3150, 3153, 3154, 3156, 3159, nie sú založené listy vlastníctva, že stavby na nich postavené sú legálne, niektoré na pozemkoch vo vlastníctve držiteľov záhrad. Poukázal na to, že uvedené pozemky, včítane pozemkov parc. č. 321/1 - 4/ sú vo výlučnom vlastníctve fyzických osôb a že nie je možný prístup k nim inak ako cez parc. č. 3186/2 - nespevnená cesta.

13. Záverom sa navrhovateľ 2/ nestotožnil s názorom súdu, že ZO SSZ 4-11 Lamač nebola zriadená k 24. júnu 1991 a záhradkárská osada je nelegálna, pretože nemá rozhodnutie o využití územia. ZO SSZ 4-11 Lamač je právnickou osobou založenou 29. marca 1974 a trvá doteraz. V tejto súvislosti zotrval navrhovateľ 2/ na argumentácii uvedenej v doterajších písomných podaniach.

14. Navrhovateľ 1/ podal proti rozhodnutiu krajského súdu odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. f/ OSP a navrhol aby odvolací súd zmenil rozhodnutie krajského súdu a napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie, alternatívne, aby vec zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

15. Opätovne uviedol, že ide o pozemky, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie, a ktoré sú v územnoplánovacej dokumentácii určené na umiestnenie verejnoprospešnej stavby - nemocnice. Vo vzťahu k takýmto pozemkom resp. stavbám zákon o pôde určuje osobitné nakladanie, čo vyplýva zo znenia ustanovenia § 11 ods. 3 zákona o pôde.

16. V prípade, ak by sa pozemky vydali v rámci reštitúcie oprávneným osobám, zmaril by sa podľa navrhovateľa 1/ nie len určený účel týchto pozemkov podľa územnoplánovacej dokumentácie, ale aj účel reštitúcie - pozemok totiž možno vydať, ak stavba nebráni poľnohospodárskemu alebo lesnému využitiu pozemku - nemocnica v bezprostrednom susedstve by takémuto využitiu pozemkov bezpochyby bránila.

III.

17. Odporca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje s názorom krajského súdu vysloveným v rozsudku a navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny potvrdil.

18. Odporca uviedol, že sa k námietkam navrhovateľa vyjadroval vo svojom vyjadrení k odvolaniu 25. júna 2015 a na dôvodoch uvedených v tomto vyjadrení naďalej trvá. O nezastavanosti pozemkov svedčí podľa odporcu aj obhliadka vykonaná 5. júna 2014, rovnako nedošlo k realizácii stavby na týchto pozemkoch v lehote dvoch rokov od vydania stavebného povolenia. Rozostavaná stavba nemocnice, ktorá doteraz chátra sa nachádza na pozemkoch s inými parcelnými číslami a nie na vydávaných parcelách.

19. Krajský súd podľa názoru odporcu v napadnutom rozsudku správne uviedol, že sa na vydávané pozemky nevzťahuje ust. § 11 ods. 3 písm. a/ a § 11 ods. 10 zákona č. 229/1991 Zb. nakoľko tieto ustanovenia sa vzťahujú na náhradu poskytovanú pozemkovým fondom. Teda na pozemky, ktoré sa nedajú vydať a nie na pozemky, ktoré sú predmetom vydania.

20. K námietke navrhovateľa 1/, že pozemok možno vydať, ak stavba nebráni poľnohospodárskemu alebo lesnému využitiu, uviedol odporca, že zo strany navrhovateľa 1/ dochádza k nesprávnemu výkladu zákonného ustanovenia. Zákonodarca mal podľa odporcu na mysli vydávanie pozemkov pod stavbami, ktoré bránia poľnohospodárskemu alebo lesnému využitiu, t.j. melioračné stavby, ako napr. Odvodnenie drenážou, závlahy, skleníky, pareniská, stožiare energetických a telekomunikačných vedení, ropovody, plynovody, vodovody, teplovody, podzemné telekomunikačné vedenia a pod. a rozhodne nemal na mysli stavby na susedných pozemkoch. Objekt nemocnice, ak by k dostavaniu nemocnice došlo, nie je v bezprostrednej blízkosti vydávaných pozemkov a nebránil by naplneniu účelu zákona 229/1991 Zb.

21. Tvrdenia navrhovateľa 2/ označil odporca za nedôvodné.

22. Písomným podaním sa vyjadrila aj zúčastnená osoba 1/, ktorá uviedla, že sa plne stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu. Uviedla, že výklad reštitučných zákonov nemôže byť formalistický alebo extenzívny v neprospech oprávnených osôb a neprihliadajúci v maximálnej možnej miere k účelu zákona.

23. V súvislosti s namietanou prekážkou zastavanosti uviedla zúčastnená osoba 1/, že na daných pozemkoch nebola ani začatá výstavba akýchkoľvek stavebných objektov a nestojí na nich žiaden objekt, prekážka zastavanosti tým nie je daná. Na podporu uvedeného uviedla ustálenú slovenskú a českú reštitučnú judikatúru.

24. Nové tvrdenie navrhovateľa 1/ o možnosti vyvlastnenia pozemkov vo verejnom záujme označila za nenáležitú, keďže nemohla byť ani predmetom skúmania krajským súdom, ktorého rozsudok navrhovateľ 1/ napáda odvolaním. Námietku považovala za nedôvodnú aj z vecného hľadiska. Prekážka vydania podľa § 11 ods. 1 písm. g/ bola do zákona č. 229/1991 Zb. doplnená zákonom č. 175/1999 Z.z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov, ktorý zjednodušuje proces vyvlastnenia v prípade tzv. významných investícií. Podmienkou aplikácie daného režimu z hľadiska systematického výkladu tiež podmienkou aplikácie prekážky podľa § 11 ods. 1 písm. g/ zákona však je vydanie osvedčenia o významnej investícii za podmienok uvedených v § 3 cit. zákona s tým, že zákonnou náležitosťou tohto osvedčenia je i vymedzenie pozemkov, na ktorých bude investícia realizovaná, čo nebolo v konaní preukázané.

25. Zúčastnená osoba 1/ sa vyjadrila aj k odvolaniu navrhovateľa 2/ a nesúhlasila s tým, že by zlúčené konania vzájomne na seba nadväzovali, práve naopak mala za to, že pri pozemkoch podliehajúcich reštitúcii nemožno zákon č. 64/1997 Z.z. vôbec aplikovať, nakoľko ten sa vzťahuje výlučne na pozemky

nepodliehajúce reštitúcii, kde zostalo zachované vlastníctvo pôvodného vlastníka. Uviedla však, že táto otázka už viac ani nie je sporná, keďže bola právoplatne vyriešená rozhodnutím odporcu z 12. decembra 2014, ktorým bolo konanie vedené podľa zákona č. 64/1997 Z.z. vo veci navrhovateľa 2/ zastavené, a to pre nelegálnosť záhradkovej osady. Toto právoplatné rozhodnutie odporcu navrhovateľ 2/ ani nenapadol podaním správnej žaloby.

26. Ohľadne námietky nesprávneho právneho posúdenia, odkázala na rozhodnutia najvyššieho, ako aj ústavného súdu, týkajúce sa navrhovateľa 2/ v lokalite tzv. Hája a Zálučky v k.ú. C., v zmysle ktorých pojem záhradkárská osada uvedený v § 11 ods. 1 písm. e/ zákona 229/1991 Zb. je možné vykladať v zmysle tohto zákona len podľa právnych predpisov účinných v čase, keď táto mala byť zriadená. Na to, aby záhradkárská vznikla legálne, bolo nevyhnutné aby príslušný orgán vydal rozhodnutie o využití územia, na jeho základe sa určil územný obvod záhradkárskej osady a vyžadovalo sa aj územné vyčlenenie územia v evidencii nehnuteľností a to aj k osadám zriadeným pred 01. októbrom 1976. Navrhovateľ 2/ pritom absenciu územného rozhodnutia nepopieral. Keďže vyššie uvedené zákonné predpoklady neboli v predmetnej veci navrhovateľom 2/ splnené, nie je podľa zúčastnenej osoby 1/ daná prekážka vydania podľa §11 ods. 1 písm. e/ zákona č. 229/1991 Zb. Takéto právne posúdenie prekážky reštitúcie vo vzťahu k navrhovateľovi 2/ mal už vysloviť najvyšší súd v rozsudku sp.zn. 2Sžo/82/2010 vo vzťahu k lokalite tzv. Hája a ústavný súd odmietol uznesením sp.zn. I. ÚS 440/2010-18 ústavnú sťažnosť voči tomuto rozsudku, ako zjavne neopodstatnenú. S rovnakým výkladom týkajúcim sa legálnosti záhradkárskej osady sa mal stotožniť ústavný súd aj vo veci sp. zn. II. ÚS 22/2014 z 13. augusta 2014. Obdobne právne posúdil vec aj najvyšší súd vo veci navrhovateľa 2/ sp.zn. ISžr/178/2012 z 8. októbra 2013 a ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto veci uznesením sp.zn. III. ÚS 260/2014-19 z 24. apríla 2014 odmietol.

27. K tvrdeniu navrhovateľa 2/, že územné rozhodnutie sa nevyžadovalo pre dočasné záhradkové osady uviedla, že takáto záhradkárská osada nemôže právne obstať ako údajná prekážka proti trvalému navráteniu pozemkov ich pôvodným vlastníkom, ktoré im boli v dobe neslobody odňaté. Výhovenie takejto požiadavke by s ohľadom na vyššie uvedené znamenalo poskytnutie právnej ochrany stavu, ktorý vznikol contra legem.

IV.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „OSP“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 OSP) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 246c ods. 1 OSP odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250s OSP) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP potvrdil.

29. Odvolací súd rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk <.). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. januára 2018 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP)

30. Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené sa najvyšší súd s rozsudkom krajského súdu stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci

spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 OSP umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

32. Právne vzťahy týkajúce sa úpravy vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, práva a povinnosti oprávnených a povinných osôb ako aj postup pri uplatňovaní nárokov na vydanie reštituovaných nehnuteľností upravuje zákon č. 229/1991 Zb.

33. Podľa § 11 ods. 1 písm. c/ zákona č. 229/1991 Zb.: Pozemky alebo ich časti nemožno vydať v prípade, že pozemok bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby zastavaný; pozemok možno vydať, ak stavba nebráni poľnohospodárskemu alebo lesnému využitiu pozemku.

34. K opätovnému poukazovaniu navrhovateľa 1/ na ust. § 11 ods. 3 písm. a/ zákona o pôde, odvolací súd uvádza, že dané ustanovenie nie je možné aplikovať, keďže upravuje otázku náhrad za reštitučne nárokovateľné pozemky, ktoré nemožno vydať z dôvodu zistenia prekážky podľa § 11 ods. 1 zákona o pôde, ktoré sú zákonom upravené taxatívne a rozširovať ich analogicky možné nie je.

35. Odvolací súd zhodne s krajským súdom v súvislosti s namietanou prekážkou zastavanosti pripomína, že na daných pozemkoch, ako to vyplynulo aj z miestnej obhliadky, nebola ani začatá výstavba akýchkoľvek stavebných objektov. Z dôvodu, že sa na pozemkoch žiadne stavby nenachádzajú, nie je daná prekážka zastavanosti podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o pôde.

36. Odvolací súd sa plne prikláňa k názoru zúčastnenej osoby pokiaľ sa týka právneho posúdenia novej argumentácie navrhovateľa 1/, ktorú prezentoval po prvýkrát v závere odvolania.

37. Navrhovateľovi 2/ nemožno dať za pravdu pokiaľ namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, ktorý vyslovil názor, že navrhovateľ 2/ nebol zriadený k 24. júnu 1991 a záhradkárská osada je nelegálna, pretože nemá rozhodnutie o využití územia. Ak aj navrhovateľ tvrdí opak, odvolací súd upriamuje pozornosť na judikatúru najvyššieho súdu prezentovanú zúčastnenou osobou vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa 2/, a to rozsudku sp.zn. 2Sžo/82/2010 z 23. júna 2010 ako aj 1Sžr/178/2012 z 8. októbra 2013. Kde súd konkrétne vo veci navrhovateľa 2/ v spornej otázke, či možno navrhovateľa považovať za zriadenú záhradkársku osadu v zmysle § 11 ods. 1 písm. e/ (predtým písm. d/) zákona č. 229/1991 Zb., t.j. či jeho existencia vytvára prekážku vydania predmetných nehnuteľností ich pôvodným vlastníkom, dospel k záveru, že navrhovateľ takúto prekážku nepredstavuje.

38. Obdobné stanovisko zaujal odvolací súd aj k námietke navrhovateľa 2/, že sa pred platnosťou stavebného zákona č. 50/1976 Zb. pre dočasné záhradkové osady nevyžadovalo územné rozhodnutie. Naopak, odvolací súd má za to, že aj pred 1. októbrom 1976, ako aj po tomto dátume sa vždy pri zmene využitia určitého územia vyžadovalo územné rozhodnutie vydané príslušným štátnym orgánom. Preto pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že do roku 1976 nebolo potrebné územné rozhodnutie na zriadenie záhradkovej osady, takéto jeho tvrdenie nemá oporu v zákone. Dokonca sa vyžadovalo aj územné vyčlenenie územia záhradkovej osady v evidencii nehnuteľností. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Sžo/82/2010 z 23. júna 2010)

39. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu preto odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a rozhodol správne, keď napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil. Skutočnosti, ktorými navrhovatelia v odvolaní spochybňujú predmetné rozhodnutie krajského súdu, neboli zistené v odvolacom konaní.

40. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľov, ako aj argumentácie odporcu a zúčastnenej osoby, s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 OSP rozhodol odvolací súd tak,

ako je uvedené vo výroku rozsudku.

41. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP, podľa ktorého neúspešným navrhovateľom právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.